

Les funcions de l'enginyeria en la modernització de les infraestructures agràries.

Jordi Peix i Massip
COETAC; jpeix@gencat.net

Resum: En els darrers 25 anys, l'agricultura catalana ha realitzat un gran esforç de modernització de les seves estructures i un fet poc conegut és que és el primer sector exportador i la indústria agroalimentària el primer sector industrial. La demanda creixent i la introducció d'innovacions han estat els dos factors bàsics de creixement. La producció agroalimentàries es realitza bàsicament a partir de Petites i Mitjanes empreses agrícoles o alimentàries. Els enginyers treballen, per aquest ordre, en l'Administració, en les finques agrícoles i en les empreses agroalimentàries i han participat a la profunda transformació de l'agricultura, ajudant als pagesos a esdevenir empresaris. Les escoles d'enginyers s'han multiplicat i han sabut respondre a la demanda del sector agroalimentari. La diversificació de les explotacions agràries és el nou repte que es planteja el sector. L'agricultor és el primer ocupant del espai geogràfic. L'enginyer ha de ser conscient que la multifuncionalitat que s'exigeix a l'agricultura, especialment en les zones més fràgils defineix una nova demanda de conservació del medi, del paisatge i de gestió dels recursos naturals que atorga al sòl rústic la característica d'infraestructura bàsica del territori i de tota la societat urbana. La millor placa solar és l'agricultura i la seva funció és bàsica en el cicle de l'aigua, en l'equilibri del balanç del carboni i en l'eliminació dels residus orgànics. L'enginyer ha d'aplicar a les noves formes de producció aquesta exigència de la societat. Una societat que sovint li nega les infraestructures adients pel desenvolupament de la missió que li atorga.

De la definició d'infraestructures, com a conjunt d'elements de base que faciliten el funcionament del sistema productiu i la reproducció de la força del treball, s'ha passat a un concepte molt més ampli de base o estructura econòmica d'una societat, en aquest cas del sector agrari. Es considera infraestructura pública aquells elements que es considera ha d'aportar la societat, tot evitant el perill de socialitzar els costos i privatitzar els beneficis. Les Agrupacions Tècniques Agràries es consoliden com a infraestructura bàsica del coneixement, s'adiuen a l'estructura de les petites i mitjanes explotacions agràries, han generat una forta demanda d'enginyers i participen majoritàriament en els seu finançament. L'amenaça més important a l'agricultura són les infraestructures de comunicació que escullen de preferència les millores terres de la plana, és per això que actualment han de dissenyar-se d'acord amb el medi productiu, elaborant estudis d'impacte agrari. L'enginyer ha estat una peça clau en la modernització de l'agricultura catalana ja que segueix el producte des del pagès al consumidor, el seu nombre actual és satisfactori, precisa d'una millor especialització i capacitat d'introduir innovacions, però sobretot cal que disposi d'una visió més global del territori. La terra és el fonament de la nació. En resum, l'enginyer participa en la conservació de l'agricultura com infraestructura de la societat i té com a funció la seva modernització tenint en compte el producte, el factor humà, l'empresa i el medi, actuant com "enginyers del medi natural". El model de Catalunya-ciutat s'ha de construir conservant la terra agrícola com a base d'un sector productiu dinàmic, i com a garantia de protecció i manteniment del paisatge i del medi natural. I això ho ha de fer mantenint els seus pagesos. Si l'home vol ser la mesura del cosmos, el pagès ho vol ser del medi rural.